

اِ روش

مطهرن و علمی

برای

انتخاب رشته

گردآوری: سید رضا رضوی (زاقی)

کارشناس ارشد مشاوره

و: مشاور دبیرستانهای مشهد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ

هرگونه برداشت و استفاده از مطالب، به هر نحو و در هر زمان و به هر روش، حتی بدون ذکر منبع و همچنین کپی برداری و چاپ این جزوه، هیچ گونه مانعی نداشته و موجب شادی ماست. ضمناً خوشحال خواهیم شد، پیشنهادات، انتقادات و نظراتتان را از طریق پست الکترونیک زیر به اطلاع نگارنده برسانید تا در نسخه های بعدی به کار برده شده و لحاظ شود و نام صاحب نظران نیز در نسخه مربوطه ذکر شود. نسخه جدید این کتاب الکترونیکی، تابستان هر سال، برای کمک به دانش آموزان سال اول متوسطه در سال تحصیلی بعد، منتشر می شود. جدیدترین نسخه این کتاب را می توانید در وبلاگ کتاب و همچنین سایت کتابخانه الکترونیکی جستجوگر فارسی ویکیو پیدا کنید. به این امید که این اثر کوچک، یاریگر دانش آموزان این مرز پرگهر باشد...

qecblog@mailfa.com

www.qec.blogfa.com

نسخه ۱۰۰۹۰

انتخاب رشته، انتخاب راه زندگی... چرا که راه زندگی ما را دانش، دیدگاه و تفکر ما تعیین می کند و

تممیلات ما و جهت تممیلاتمان، هم از این عوامل تأثیر می پذیرد و هم براین ویژگیهای ما تأثیر شگرف و ژرفی می گذارد...

مقدمه

هر انسانی بارها در زندگی، دست به انتخاب های کوچک و بزرگ بسیاری می زند. در این میان، برخی انتخاب ها، سرنوشت ساز و تأثیرگذار و برخی دارای اهمیت کمترند. از جمله انتخابهای سرنوشت سازی که در زندگی فرد نقش تعیین کننده ای دارد، انتخاب همسر، انتخاب رشته تحصیلی و انتخاب شغل هستند. انسان موجودی دارای اختیار و آزادی عمل است و می تواند با استفاده از قوای فکری و ذهنی خود و گاه بسته به احساساتش دست به انتخاب بزند. هرچه انتخاب عقلانی تر و با تفکر و توجه بیشتر و با بهره گیری از اطلاعات جامعتر و به روزتری باشد، نتیجه آن بهتر و ارزشمندتر خواهد بود. از سوی دیگر بسیاری از انتخاب های مهم و اصلی زندگی، در جوانی و به ویژه آغاز جوانی اتفاق می افتند. دوره ای که سرشار از مشغله های فکری و روحی و دوران تلاطم برای رسیدن به آرامش روح برای ادامه زندگی است. دوره ای که یه دلایل مختلف روحی و

فیزیولوژیکی، گاه احساسات مختلفی برای جوان بروز می کنند و مانع از تصمیمگیری عقلانی وی می شوند. در این میان انتخاب رشته تحصیلی در دوره دبیرستان، به این دلیل که مقدمه انتخاب رشته در تحصیلات عالی دانشگاهی و بالأخره انتخاب شغل و تعیین جایگاه فرد در بازار کار است، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. انتخاب رشته و هدایت تحصیلی در دوران دبیرستان باید با دقت و با سنجیدن و در نظر گرفتن تمامی جوانب – به ویژه علاقه دانش آموز – توسط شخص دانش آموز و بدون هیچگونه اجبار و تحمیل صورت گیرد. البته والدین نقش مهمی در زمینه انتخاب رشته دانش آموز از لحاظ ارشاد و دادن آگاهی و حمایت دارند. در این مقاله قصد داریم روشی علمی و عاقلانه و باتوجه به تمامی جوانب و مسائل روز کشورمان برای انتخاب رشته معرفی کنیم که با بهره گیری از کتب روانشناسی و مشاوره و با مشورت چندتن از مشاوران کارآزموده و معلمان توسط نگارنده گردآوری و از آن مهمتر به کار برده شده است. باید توجه داشت که در صورت انتخاب رشته غلط، احساسی و یا تحمیلی، مشکلاتی از قبیل: سرخوردگی و اُفت تحصیلی، هدر رفتن وقت و زمان، ضربه های روحی، اتلاف سرمایه های انسانی و مالی کشور پدید خواهند آمد. البته مسائل ذکر شده بیشتر در نتیجه انتخاب رشته غلط در تحصیلات عالی و دانشگاهی رخ می دهند، اما باید توجه داشت که هدایت تحصیلی در دوره متوسطه، مقدمه انتخاب رشته آموزش عالی بوده و حتی در مواردی اشتباه در آن باعث می شود که فرد وارد دانشگاه نشده یا بازده خوبی در دانشگاه نداشته باشد.

نکته دیگری که ذکر آن مفید است اینکه: پس از به نتیجه رسیدن و بررسی عوامل و توجه به استعداد و علاقه، دیگر نباید تردید و شکی به خود راه داد یا به بحث های بیهوده و اما و اگر پرداخت که تعلل و بیش از حد بزرگ کردن مسئله، نتیجه ای جز مشغول شدن فکر و ذهن، اضطراب، نگرانی و انحراف فرد از مسیر درست نخواهد داشت. انتخاب رشته امر مهمی هست، اما امری بسیار عظیم و دست نیافتنی و بسیار پیچیده نیست.

شما باید از علاقه و استعدادات خود شناخت کاملی به دست آورید. تست های رغبت سنج در این زمینه بسیار کمک می کنند، یک نمونه از این تست ها در ضمنن سال تحصیلی از شما گرفته می شود که در هدایت تحصیلی و اتیاز شما برای رشته های مختلف نقش دارد. برای اطلاع بیشتر در زمینه این تستها می توانید به مشاور مدرسه مراجعه کنید. راه دیگر برای شناخت خود این است که خود را در موقعیتهای شغلی مختلف تصور کنید. مثلاً اگر بین دو رشته ریاضی و تجربی مرددید و شک دارید، تمام مشاغل زیر مجموعه این دو رشته را که احتمال می دهید، در آنها مشغول شوید، تصور کنید، یعنی خود را در حالتی تصور کنید که در آن شغل ها در حال فعالیتید. مثلاً پزشک هستید و در یک روز شلوغ کاری در بیمارستان مشغولید. یا یک دکتر داروساز هستید و باید تعداد زیادی مراجع در داروخانه را راهنمایی کنید یا داروهای ترکیبی و سفارشی آنها را بسازید. یا متصدی امور آزمایشگاهی هستید و در آزمایشگاه نمونه ها را برای تشخیص بیماری توسط دستگاه های لازم، آزمایش می کنید. یا از رشته های ریاضی، مهندس عمران هستید و باید نقشه کامل پروژه مهمی را رسم کرده و مصالح لازم را برای آن برآورد کنید. یا مهندس برق هستید و باید تجهیزات پیچیده یک کارخانه صنعتی را تعمیر و عیب یابی کنید و.... برای اینکه تصور شما از مشاغل مختلف، نزدیک به واقعیت باشد، لازم است درباره مشاغل مختلف از راه های مختلف اطلاع کسب کنید. از مهمترین راه ها برای این امر می توان به: جستجو در اینترنت، مراجعه به کتابخانه، مشورت با آشنایان و بستگان شاغل در آن شغل و مراجعه به مشاور اشاره کرد. در زمینه رشته های مختلف دانشگاهی زیرگروه هر شاخه (ریاضی – فیزیک، تجربی، انسانی و گروه آزمایشی زبانهای خارجی در کنکور) از منابع بسیار عالی می توان به سایت آشنایی با رشته ها که از سایت های زیرمجموعه شبکه رشد (شبکه اطلاع رسانی و آموزشی دانش آموزی آموزش و پرورش کشور) اشاره کرد که آدرس آن:

است. باید کاملاً بدانید که چه نوع محیط کاری را می پسندید و مایلید کارهای فنی انجام دهید؟ یا کارهایتان همگی ذهنی باشد و.... ضمناً فراموش نکنید که درآمد شغل مهم است اما برای انتخاب رشته در دوران دبیرستان، نباید فقط روی این عامل تکیه کرد. درآمد، تنها ارزش و فایده شغل نیست و اگر در آینده نیز شغلی را تنها برای درآمد بالا انتخاب کنید، در آن احساس نشاط و علاقه نخواهید داشت.

درس برنامه ریزی تحصیلی و شغلی که متأسفانه در مدارس ما جدی گرفته نشده و با روش درست تدریس نمی شود (که این نشاندهنده عقب ماندگی نظام آموزشی کشور ماست که امید است شما آینده سازان ایران آن را از بین ببرید.) می تواند آگاهی شما را در زمینه خودیاری در زندگی و داشتن زندگی سالم و شناخت خود و مشاغل افزایش دهد. پس ساعاتی از روزهای تعطیل، وقتی، هر چند اندک برای آن بگذارید و به مطالب آن فکر کنید. مطمئن باشید که مطالعه آن در کنار عوامل اشاره شده بالا و البته و صد البته خوب درس خواندنتان شما را برای انتخاب مسیری صحیح برای زندگی آینده آماده می کند. همینطور فراموش نکنید که مشاور، به ویژه در دوره متوسطه، دوست شما و امین و یاری دهنده شماست؛ پس مشکلات خود را راحت و به طور کامل با او در میان بگذارید و به او اعتماد کرده و راه حل هایی که او با کمک شما برایتان پیدا می کند، به کار بندید.

تمام تلاشتان را برای مطالعه خوب و موفقیت در درس های سال اول دبیرستان به کار گیرید و از تنبلی و بی خیالی و کم کاری به شدت پرهیزید. درس های سال اول دبیرستان، سخت تر، سنگین تر و مفهومی تر از سالهای راهنمایی هستند. اگر موفقیتی متناسب با توانایی و استعدادتان در درس های امسال به دست نیاورید، علاوه بر داشتن پایه ضعیف در آینده، علاقه خود را نیز نسبت به آن دروس از دست می دهید و ممکن است هدایت تحصیلی شما نیز به شکل کاملاً صحیح انجام نگیرد. درس های دوره دبیرستان، سخت تر و حجیم تر از سالهای قبل اند و پایه دروس سالهای بعد و کنکور شما نیز خواهند بود. پس: امسال، با قدرت تمام و به خوبی درس بخوانید. سال اول دبیرستان، سال مهمی در زندگی شما خواهد بود... اگر در تمامی دروس سال اول، متوسط به بالا نباشید، ممکن اس مجبور به انتخاب رشته ای شوید که علاقه 100 درصدتان نیست... **تو خود حجت مفصل بخوان اراین مجل...**

اولاً «تلاش کنید در هیچ درسی ضعیف نباشید و هر مشکلی در زمینه مطالعه درس را، در همان ابتدای بروز و در همان اوایل سال، با دبیر آن درس و مشاورتان در میان بگذارید. هر ضعف و اشکالی را در درس هایتان، با توکل به خدا و تلاش و تمرین و مطالعه بیشتر، جبران کنید.

دوماً «هرگز به خاطر ضعف **در نتیجه کم کاری خودتان** در درس تخصصی یک رشته، آن رشته و درس را رها نکنید... مگر اینکه در آن درس متوسط (و نه ضعیف) باشید و در کنار عوامل دیگر انتخاب رشته به این نتیجه برسید که فلان رشته برای شما مناسب نیست.

درس های تخصصی در سال اول دبیرستان

نام رشته

ریاضی - فیزیک	ریاضیات (۱)	فیزیک (۱) و آزمایشگاه	-	-
علوم تجربی	ریاضیات (۱)	شیمی (۱)	علوم زیستی و بهداشت	-
علوم انسانی	ادبیات فارسی (۱)	مطالعات اجتماعی	دین و زندگی (۱)	عربی (۱)
معارف اسلامی	ادبیات فارسی (۱)	دین و زندگی (۱)	عربی (۱)	-

(۱) ترتیب دروس، بیانگر میزان اهمیت نیست!!

(۲) در دروس تخصصی رشته «علوم انسانی» دین و زندگی کمترین اهمیت را دارد و در شیوه نامه هدایت تحصیلی هم برای رشته ادبیات و علوم انسانی به حساب نمی آید.

توضیحات

به امید اینکه شما دانش آموزان عزیز و آینده سازان میهن اسلامی، در تمام مراحل زندگیتان موفق و مؤید و سربلند باشید و راه زندگی خود را به درستی بپیمایید... ان شاء الله

کام اول: در هر دبیرستانی از هر نقطه از ایران که باشید، مشاور مدرسه، به شما در پایان سال برگه ای با عنوان برگه هایت تحصیلی می دهد. چنانچه دانش آموز خوبی باشید، انتخاب رشته برای شما آسانتر و آگاهانه تر خواهد بود. در ادامه این جزوه، می خواهیم، ببینیم چگونه از میان رشته هایی که مجاز به انتخاب و ورود به آنها هستیم، انتخاب و تصمیمگیری کنیم...

عوامل مؤثر در انتخاب رشته

۱- **علاقه:** مهمترین و موثرترین عامل در انتخاب رشته و هدایت تحصیلی است. این عامل به ویژه برای دانش آموزان متوسط به بالا که دارای شرایط تمامی رشته ها هستند، اهمیت و ارزش بالایی دارد. در ارزش و اهمیت این عامل همین بس که برخی متخصصین تعلیم و تربیت، تنها فاکتور انتخاب رشته را علاقه تلقی نموده و به فراگیران توصیه می کنند برای انتخاب رشته فقط و فقط به علاقه خود توجه نمایند.

در صورتی که رشته تحصیلی فرد، رشته مورد علاقه وی نباشد، فرد به هیچ وجه در آن رشته موفق نبوده و در رشته خود فردی خبره و تأثیرگذار و ارزشمند نخواهد شد و حتی دچار مشکلات روحی نیز می شود. هرگز نباید بدون توجه به این عامل با اهمیت به عوامل دیگر پرداخت. اگر بدون توجه به علاقه شخصی فرد و صرفاً برای درآمد، شأن اجتماعی و... برای شخص (!) انتخاب رشته شود، فرد دچار افت تحصیلی در آن رشته می شود و پیوسته از نظر ذهنی و فکری مشغول رشته ای است که به آن علاقه دارد و به آن نرسیده است. بطوریکه دیده شده، دانش آموزان باهوشی در رشته های رده بالا (مهندسی، پزشکی و...) البته باید توجه داشت که رشته رده بالا به هیچ وجه وجود ندارد. هر شخصی برای کار و رشته ای ساخته شده و آن رشته، برای وی رده بالا و سطح بالاست. منظور ما از به کار بردن این واژه در این جملات، تنها پرطرفدار بودن و رقابت شدید در آنهاست - که همین مسئله نیز نشان دهنده جهان سومی بودن کشور ماست. - مشغول به تحصیل شده اند و در دوران تحصیل به مطالعه در زمینه مورد علاقه پرداخته اند و از شرکت در کلاسهای خود خودداری نموده اند تا جایی که اخراج شده و پس از دست دادن هزینه معنوی، مادی فراوان و زمان بسیار در رشته مورد علاقه به تحصیل پرداخته اند. تحمیل و اجبار فرزندان به انتخاب رشته ای خاص، در دبیرستان و دانشگاه، **بسیار خطرناک** بوده و موجب نابودی و اتلاف سرمایه های مادی، معنوی و ذهنی شخص است. اگر فرد علاقه مند به رشته خود نباشد، تحصیل وی تنها صرف هزینه و زمان بوده و بهترین سالهای عمر خود را صرف امری کرده که نه برای خودش و نه برای جامعه سودی ندارد، چراکه فردی در رشته اش موفق و تأثیرگذار است که علاقه مند به رشته خود بوده و از مطالعه و فعالیت در زمینه آن لذت ببرد. اگر فردی علاقه مند و دوستدار رشته اش باشد، ولو اگر آن رشته رشته

ای پردرآمد نباشد، شخص به دلیل علاقه اش، فعالیت‌هایی سطح بالا و باکیفیت خواهد داشت و در همان رشته به درآمد و موفقیت خواهد رسید. خلاصه اولین، مؤثرترین، مهمترین و قویترین عامل انتخاب رشته، علاقه است و بدون علاقه، توجه و بررسی عوامل دیگر بی معناست. اگر به رشته ای هیچ گونه علاقه ای ندارید، آن را کنار بگذارید، اما اگر مردد هستید و کوچکترین شکی دارید، لازم است درباره آن رشته ها، از طریق اینترنت، کتابها، حضور در محلهای کار و مشورت با افراد آگاه و تحصیل کرده، اطلاعات کافی به دست آورده و با سنجش میزان همبستگی شخصیت و اخلاق شما با محیط کار، نوع شغل، ساعات و ابزار کار و... به انتخابی آگاهانه و عقلانی و متناسب با استعدادهایی که خداوند در شما به ودیعه گذارده، دست بزنید. به یاد داشته باشید، که هرکس برای کاری آفریده شده و شخصیت و روحیات وی، متناسب با انواع خاصی از کار است و باید با توجه به آنها، رشته و در نتیجه شغلی را انتخاب کند که در آن احساس رضایت و سعادت و سودمندی نموده، برای خود و جامعه اش مفید و اثرگذار باشد. همیشه فراموش نکنیم که: کشاورز خوب، بهتر از پزشک بد است.

۲- **استعداد، روحیه و شخصیت:** انتخاب رشته باید با توجه و در نظر گرفتن استعداد ذاتی، روحیه و شخصیت فرد صورت گیرد و نقاط قوت و ضعف وی در دروس و فعالیت‌های مختلف و مرتبط با دروس مختلف، مبنای انتخاب رشته برای وی قرار گیرد. از آنجا که قدرت درونی و ذاتی انسان بی نهایت است و حدی برای توانایی ها و نیروهای وی وجود ندارد، شخصی که با توجه به استعدادش رشته ای را برگزیده، در مقایسه با کسی که در رشته اش استعداد کافی ندارد، بسیار موفقتر و اثرگذارتر است. توانایی شما در دروس تخصصی هر رشته و نمراتی که کسب می کنید و میزان نیرویی که برای مطالعه آنها صرف می کنید و میزان درکی که از آنها دارید و بالاخره مقدار بازدهی که از خواندن به دست می آورید بیانگر استعداد شما هستند. دروسهای تخصصی از نظر علم و کارشناسان هدایت تحصیلی در هر رشته، در اینجا و در ابتدای این جزوه، آمده اند.

علوم انسانی: (ادبیات، مطالعات اجتماعی، عربی، دین و زندگی. به ویژه سه درس اول.)

علوم تجربی: (علوم زیستی و بهداشت، شیمی، فیزیک و ریاضی. به ویژه دو درس اول)

ریاضی - فیزیک: (ریاضی، فیزیک، ریاضی تکمیلی، توانایی عمومی محاسبه.)

معارف انسانی: (عربی، دین و زدگی، دینی دوره راهنمایی)

هنر: (هنر دوره راهنمایی- که با وجود اینکه در شناسایی استعداد علاقه مندان به این رشته نقش دارد. توجه چندان به آن نمی شود که مایه تاسف بوده و نشان از ضعف نظام آموزشی ما دارد. - حرفه و فن دوره راهنمایی) فصل های مربوط به معماری و ساختمان سازی و دوزخ و دوز، بسته به اینکه چه رشته ای در دوران آموزش دانشگاهی مطلوب باشد.) توانایی و علاقه نسبی و در حد ابتدایی به یک رشته هنری و فعالیت در آن. البته علاقه مندان واقعی به رشته هنر به راحتی راه خود را پیدا خواهند کرد. رشته های این گروه از مثبت کاری و معرق کاری و تذهیب تا سینما و نقاشی و انیمیشن گسترده اند.)

فنی حرفه ای: (حرفه و فن، علوم تجربی دوره راهنمایی) (فصول مربوط به فیزیک، مکانیک و نیرو) در حد کمتر. رشته های این گروه نیز، بسیار گسترده و متنوع اند.)

کار و دانش: (فنی و حرفه ای و مهارت های زندگی)

خانواده های محترم باید توجه داشته باشند که فرد در شغل و رشته ای موفق است که با روحیات و خلق و خوی او هماهنگ باشد. مجبور کردن فردی که با دیدن خون غش می کند 😊 مسلماً حتی اگر به زور در رشته تجربی موفق بوده و در رشته پزشکی پذیرفته شود، یا تحصیلش را نیمه کاره رها

می کند و یا فرد کارآمدی در رشته اش نخواهد شد. «غش کردن در مواجهه با خون» یک مثال است برای این منظور که هرگز نباید رشته ای را انتخاب کرد که با روحیه و ویژگی های شخصیتی فرد تضاد و تعارض دارد.

۳- **مهارت و زمینه درسی و تحصیلی:** میزان پیشرفت و مهارت شما در یک درس، بیانگر علاقه، استعداد و انگیزه شما نسبت به آن درس می باشد و نشان می دهد که شما مایل هستید که در زمینه موضوعات مرتبط با این درس در آینده فعالیت داشته باشید و توانایی آن را نیز دارید. برای مثال در یک تحقیق آماری که در سال ۱۳۷۹ در سطح شهر مشهد انجام گرفت، از میان دانش آموزان در سطح متوسطی که در کارهای عملی و کارگاهی درس حرفه و فن دوره راهنمایی بسیار خوب عمل می کردند، ۷۵٪ جذب رشته فنی و حرفه ای شده و عده ای نیز، با هدف ادامه تحصیل در رشته های فنی - مهندسی، به رشته ریاضی - فیزیک می رفتند.

شما باید حداقل تلاشتان را در درس ها و تحصیلاتان به کار گیرید و آنگاه، با توجه به میزان موفقیت و دانش و سواد و مهارتی که از آن درس به دست آورده اید، درباره میزان مهارتتان در آن درس قضاوت نموده و بیانید.

البته مهارت شما در یک درس و در حیطه یک موضوع، تنها به نتیجه ای که از مطالعه آن درس در دوران دبیرستان می گیرید، مربوط نیست و به مطالعات آزاد غیر درسی شما، اطرافیان و امکاناتتان هم بستگی و تأثیرپذیری دارد.

فردی که در موضوعات علوم تجربی دارای اطلاعات عمومی فوق العاده است و مباحثی پیشرفته در این موضوعات را تا حدودی می داند، مطمئناً به علوم تجربی علاقه مند بوده و اطلاعات و پایه قوی او، ضامن موفقیت وی در رشته تجربی هستند. یا فردی که مهارتهای ریاضی را در سطحی بالاتر از سطح آموزش کتاب درسی و مدرسه داشته و در حیطه علوم ریاضی، مطلع و با مهارت است، یقیناً در رشته ریاضی - فیزیک موفق خواهد بود. البته، منظور از مهارت و زمینه درسی مطلوب، همان طور که در بالا هم اشاره شد، تنها مهارت ها و اطلاعات غیر درسی یا فقط درسی نیست، بلکه هدف مقایسه میزان مهارت و اطلاعات (اعم از درسی و در حد کتاب یا غیر درسی و خارج از کتاب) در دو یا چند رشته است.

پس از آنکه علاقه، رغبت و استعداد خود را شناختید و هدف خود را انتخاب کردید، سعی کنید در زمینه مسائل مختلف رشته و حوزه مورد علاقه تان، مطالعه و بررسی خوبی، در حد امکان و وقتتان، داشته باشید که باعث موفقیت و افزایش بینش و افق دید شما می شود.

۴- شرایط اجتماعی و بازار کار: یکی از دلایل و اهداف تحصیل و آموزش، آماده کردن و آگاه کردن فرد برای انجام یک حرفه و شغل و کار کردن

است. هر انسان بالغی - که شما نیز از جنبه هایی بالغ شده اید و در حال ورود به مرحله بلوغ در زمینه های دیگر هستید - نیازهای مادی فراوانی دارد که تقریباً تمامی آنها، از طریق درآمد حاصل از کار وی تأمین می شود. بنابراین، جنبه های شغلی و درآمدی و توجه به بازار کار، دارای اهمیت نسبتاً زیادی هستند. واقعیت این است که بررسی جنبه بازار کار، در انتخاب رشته دبیرستان کمی زود است. رشته های فنی - حرفه ای و کاردانش، در صورتی که فراگیر، توانایی عملی و حرفه ای داشته باشد، هیچ گونه مشکلی از لحاظ بازار کار نخواهد داشت. رشته های زیر مجموعه علوم تجربی و ریاضی - فیزیک، نیز هریک دارای گستره بسیار و تنوع زیادی هستند و در صورتی که دانش آموز، در درس هایش خوب بوده و مطالعه مطلوبی داشته باشد، در کنکور نیز تا حد زیادی موفق بوده و در نتیجه در رشته خوب و مناسبی پذیرفته خواهد شد. در این میان، به دلیل ارزش و اهمیت کمتری که متأسفانه، به علوم انسانی داده شده و حکایت از ضعف و کمبود در برخی امور کشور ما دارد، رشته های علوم انسانی، به جز حقوق (که کار هر کسی نیست و روحیات ویژه می خواهد)، و روانشناسی (روانشناس خوب و کارآمد بودن هم کار هر کسی نیست و تاحدودی استعداد ویژه می طلبد)، به جزء تدریس، کمتر شغلی دارا هستند. البته در صورتی که فرد، در رشته خود حرفی برای گفتن داشته باشد و با مطالعه فراوان، تحصیلات خود را حداقل تا کارشناسی ارشد، ادامه دهد، مطمئناً کار و شغلی مناسب از لحاظ خواهد یافت. بنابراین، در صورتی که تردیدی از جانب دیگر عوامل انتخاب رشته ندارید و مطمئنید که پشتکار و همت خوبی نیز دارید، در رشته ای که دوست دارید ادامه تحصیل دهید که با مطالعه مناسب، می توانید از افراد برتر رشته خود بوده و شغل متناسب با خودتان را نیز پیدا کنید.

به هر رشته ای که علاقه مند باشید و شغلی را از مشاغل زیر مجموعه رشته های دانشگاهی آن انتخاب کرده باشید، باید شرایط حاکم بر محیط کار و نگاه جامعه به آن شغل را نیز مد نظر داشته باشید و تا حد زیادی مطمئن شوید که محیط کار، روابط حاکم بر همکاران و محیط کار و دید اجتماعی به آن شغل، با روحیه و خواست شما از یک شغل هماهنگ اند.

شرایط اجتماعی شغل، عبارتند از: درآمد، شأن اجتماعی، روابط حاکم بر محیط کار و جمع همکاران، فردی یا گروهی بودن شغل و تعداد همکاران، تعداد مراجعین و کار با مردم یا کار به صورت فردی و بدون حضور مراجعان و مردم و... هرچند که تمامی این عوامل قابل پیش بینی نیستند، اما اگر به خاطر علاقه به یکی دو شغل می خواهید وارد به یک رشته شوید، باید مطمئن شوید که شرایط آن با ویژگی های شما سازگاری دارد و انتخاب شما احساسی بوده و عاقلانه است. با

توجه به این که انسان موجودی اجتماعی است و در اجتماعات کوچک و بزرگ بسیاری زندگی می کند، باید شغلی را انتخاب کرد که در آن امنیت اجتماعی داشته و مشکلی از لحاظ روانی به خاطر عدم هماهنگی محیط کار از لحاظ اجتماعی با روحیات فرد، به وجود نیاید.

۵- **علاقه و جهتگیری شغلی:** به دلیل اینکه انتخاب رشته مقدمه انتخاب رشته دانشگاهی و نهایتاً انتخاب شغل است، باید رشته ای را انتخاب کنید که مشاغلی که با انتخاب آن رشته در انتظارتان هستند با تعریف و خواسته های شما از یک شغل خوب، هماهنگ باشند. در این مورد نیز جمع آوری اطلاعات شغلی از طریق شاغلان، دوستان و آشنایان، فامیل، مشاور و والدینتان که بی تردید شما را به خوبی می شناسند و صلاح شما را می خواهند و کتابها و اینترنت، لازم و مطلوب است. بسته به این که پدر یا مادر و اطرافیانی که شما آنها را دوست داشته و قبول دارید، چه مشاغلی دارند یا چه مشاغلی را مطلوب می دانند، جهتگیری و تلقی شما نیز از شغل خوب متفاوت خواهد بود. باید در جهت کسب آگاهی های شغلی اقدام کنید و با شناخت خود، در صورت لزوم، این جهتگیری را اصلاح کنید.

محاسبه و تصمیم گیری: پس از آنکه تمامی عوامل بالا را درباره رشته هایی که مجاز به انتخاب آنها هستید، بررسی کرده و شدت و میزان آن عوامل را در هر رشته درباره خودتان فهمیدید، نوبت به محاسبه میزان تناسب آن رشته ها با وضعیت شما می رسد که با توجه به عوامل بالا صورت می گیرد: شیوه محاسبه اینگونه است که به هریک از عوامل، با توجه به مطالعات و جمع آوری اطلاعات و مشورتهایی که انجام داده اید، از یک تا ده نمره دهید. بسته به مقدار اهمیت هر عامل در هدایت تحصیلی، ضریب مخصوصی به آن داده شده است که در جمع تمام نمرات، نمره هر عامل در ضریب ویژه آن ضرب می شود. این روش محاسبه امتیاز، برای مواقعی است که بین دو یا چند رشته مشکوک و مرددید و اختلاف جمع کل امتیازات شما در آنها نیز، حداکثر ۱۲ باشد. در صورتی که بین مثلاً دو رشته شک دارید که یکی امتیازی بیشتر از دیگری دارد و این اختلاف بزرگتر از ۱۲ است، رشته دارای امتیاز کمتر را از گزینه هایتان حذف کنید.

۱- ابتدا برای هر رشته که شرایط آن را از نظر تحصیلی دارید (به برگه هدایت تحصیلی در پایان سال توجه کنید یا از توضیحات مشاور در ضمن سال درباره نحوه هدایت تحصیلی استفاده کنید)، جدولی مانند جدول زیر تشکیل دهید:

نام رشته: **معدل نمرات سالیانه دروس تخصصی:** (در صورتی که کمتر از ۱۶ باشد، بهتر است از انتخاب این رشته منصرف شوید یا اینکه عزمی بسیار جدی برای خوب درس خواندن در آینده و جبران ضعف ها و تقویت خود در تابستان داشته باشید...)

عامل	ضریب	نمره ای که به خود می دهید	ملاحظات
علاقه	۲		
استعداد، روحیه و شخصیت	۱/۵		
مهارت و زمینه درسی و تحصیلی	۱/۵		
شرایط اجتماعی و بازار کار	۱		
علاقه و جهتگیری شغلی	۱		
جمع ضرایب: ۷ «جمع»		پس از ضرب کردن نمره هر عامل در ضریب آن، همه اعداد حاصل را جمع و اینجا بنویسید:	نمره کلی رشته = $\frac{\text{جمع کل نمرات}}{\text{جمع ضرایب}}$

پس از اینکه نمره کلیتان برای رشته ها را حساب کردید، به رشته ای که نمره آن بیشتر است بروید و مطمئن باشید که در صورتی که تلاش و کوشش مناسبی داشته باشید، در آن موفق خواهید بود و به سرمنزل مقصود رسیده و این انتخاب مهم در زندگی را با پیروزی و سربلندی و به طور صحیح پشت سر می گذارید.

پیروز و سربلند و کامیاب باشید.

دوستدار سعادت شما: رضوی

WWW.QEC.blogfa.com

gecblog@mailfa.com

